

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3481/2022. (XII. 6.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Kfv.II.37.675/2021/6. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. A koszovói állampolgárságú indítványozó jogi képviselője (Czövek és Deme Ügyvédi Iroda) útján terjesztett elő alkotmányjogi panaszt az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. § (1) bekezdése alapján, amelyben kérte a Kúria Kfv.II.37.675/2021/6. számú ítélete és a Miskolci Törvényszék 14.K.701.933/2020/19. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és – az ítéletekkel felülvizsgált első-, és másodfokú közigazgatási határozatokra is kiterjedő hatállyal történő – megsemmisítését. Az indítvány szerint a bírói döntés sérti az Alaptörvény R) cikk (2) bekezdését, a XIV. cikk (5) bekezdését, a XXIV. cikk (1) bekezdését, a XXVIII. cikk (1) bekezdését, a 26. cikk (1) bekezdését, valamint a 28. cikkét.
- [2] A támadott bírósági ítéletek alapján az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügy előzménye a következőképpen foglalható össze.
- [3] 1.1. Az indítványozó 2020. július 20. napján törvényes képviselője útján állandó tartózkodási kártya kiállítása iránti kérelmet terjesztett elő, amelyet a hatóság elsőfokon a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi I. törvény (a továbbiakban: Szmtv.) 1. § a) pontjára és a 2. § b) pontjára hivatkozva azzal utasított el, hogy az indítványozó koszovói állampolgárként nem tartozik az Szmtv. személyi hatálya alá. Indítványozói fellebbezést követően az Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság (a továbbiakban: OIF, vagy alperes) másodfokú határozatával az elsőfokú döntést helybenhagyta.
- [4] 1.2. Az indítványozónak a másodfokú közigazgatási határozattal szemben benyújtott keresetét a Miskolci Törvényszék elutasította. A bíróság megállapította, hogy a Magyarországon született, koszovói állampolgár kiskorú indítványozó – akinek édesanyja bosznia-hercegovinai állampolgár, és 2021. március 27. napjáig rendelkezett érvényes munkavállalási engedéllyel, édesapja pedig koszovói állampolgár, aki 2025. március 17. napjáig érvényes állandó tartózkodási engedéllyel rendelkezik – nem minősül EGT állampolgár családtagjának, ezért az Szmtv. személyi hatálya alá nem tartozik, így az Szmtv. 16. § (1) bekezdés d) pontja alapján állandó tartózkodási kártyára nem jogosult.
- [5] Kimondta a bíróság az ítéletében azt is, hogy az Szmtv. 16. § (1) bekezdés d) pontja valóban nem tartalmazza kitételként az EGT állampolgárságot, de az Szmtv. 1. §-a alapján a személyi hatályból levezetendő az valamennyi kérelem tekintetében alapfeltételként vizsgálandó. Úgyszintén kimondta a bíróság azt is, hogy az indítványozó által hivatkozott, a Fővárosi Törvényszék egy hasonló ügyben korábban hozott ítélete a bíróságot nem köti.
- [6] 1.3. A Kúria mint felülvizsgálati bíróság a Miskolci Törvényszék ítéletét hatályában fenntartotta.
- [7] Ítéletében elsőként hangsúlyozta, hogy jelen üggyel lényegileg azonos tényállású és jogi megítélésű ügyben korábban a Kúria a Kfv.II.37.303/2021/8. számú határozatában már állást foglalt, amely jogi állásponttól a Kúria ezen ügyben eljáró tanácsa sem kíván eltérni. A Kúria a hivatkozott ítéletében hangsúlyozta, hogy a jogalkotó a törvény megalkotásakor az Szmtv. 1. §-ában kifejezetten megjelölte azt a személyi kört, akire nézve a jogszabály rendelkezéseit alkalmazni kell, így az Szmtv. 16. § (1) bekezdés d) pontjának helyes értelmezése csak a személyi hatályt megállapító normaszöveg mellett értelmezhető és alkalmazható.

- [8] Ennek alapján a Kúria szerint téves az az indítványozói álláspont, miszerint szülő esetén az EGT-állampolgárság mint alapfeltétel nem szükséges „az állandó tartózkodásra jogosult szülőnek Magyarország területén született gyermekére” vonatkozó feltételnél.
- [9] Megállapította továbbá a Kúria azt is, hogy helyes az az alperesi hivatkozás, miszerint az Európai Unió vonatkozó irányelve – amely csak az uniós állampolgárookra és családtagjaikra, illetve az EGT-állampolgárookra és családtagjaikra terjed ki –, valamint az azt, a magyar jogba átültető Szmvtv. azonosan határozza meg a személyi hatályt és a családtag fogalmát.
- [10] Mindezek alapján a Kúria ítélete szerint az elsőfokú bíróság helyesen foglalt állást arról, hogy az alperes megalapozott döntést hozott, az indítványozó kérelmének elutasítása jogszerű volt, ezért a kereset elutasítása indokolt volt.
- [11] 2. Az indítványozó – a főtítkár felhívására kiegészített és egységes szerkezetbe foglalt – alkotmányjogi panaszában állította, hogy a Kúria döntése sérti az R) cikk (2) bekezdését, a XIV. cikk (5) bekezdését, a XXIV. cikk (1) bekezdését, a XXVIII. cikk (1) bekezdését, a 26. cikk (1) bekezdését, valamint a 28. cikkét.
- [12] Az R) cikk (2) bekezdését és a XXVIII. cikk (1) bekezdését álláspontja szerint azáltal sérti a támadott bírósági határozat, hogy a mindenkire nézve kötelező, a perben alkalmazandó hatályos jogszabály helyes értelmezését a Kúria figyelmen kívül hagyta, illetve az Szmvtv. 16. § (1) bekezdés *d)* pontjához olyan tartalmat rendelt, amelyet az nem tartalmaz.
- [13] Ennek kapcsán az indítványozó szó szerint idézte a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság egy másik ügyben 2020. március 3. napján kelt döntését, melyben a bíróság kifejtette, hogy „az Szmvtv. 16. § (1) bekezdés *d)* pontja olyan különös szabályt fogalmaz meg az állandó tartózkodási jogosultságra, melyet sem az Szmvtv. 1. §-ában foglalt, a szabad mozgás és tartózkodás jogának gyakorlására vonatkozó általános szabályok, sem pedig a 2. §-ban deklarált fogalom meghatározások nem rontanak le, érdemben nem befolyásolják az Szmvtv. 16. § (1) bekezdés *d)* pontjának önálló alkalmazását.”
- [14] Ugyancsak a tisztességes bírósági tárgyaláshoz való jog sérelmét eredményezte az indítványozó szerint az, hogy az ügyében eljáró bíróság meg sem indokolta, hogy az adott jogkérdésre irányadó hatályos normákat miért nem alkalmazza, ezért a bíróság döntése ez okból is alaptörvény-ellenes.
- [15] Hivatkozott az indítványozó az Alaptörvény 26. cikkének (1) bekezdésére, valamint a 28. cikkére is, amely rendelkezéseket álláspontja szerint azért sértett meg a bíróság, mert a bírák törvény alá rendeltsége nem teszi lehetővé, hogy az alkalmazandó jogszabályi hely adekvát értelmezésén túl, annak olyan értelmet tulajdonítson, amely tartalommal az nem rendelkezik.
- [16] 3. Az Abtv. 27. § (1) bekezdésében foglaltak szerint, az alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, vagy hatáskörét az Alaptörvénybe ütközően korlátozza, és az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.
- [17] Az Alkotmánybíróságnak az Abtv. 56. § (1)–(3) bekezdéseiben meghatározottak alapján mindenekelőtt az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról szükséges döntenie, ezért az Alkotmánybíróság tanácsban eljárva elsőként azt vizsgálta, hogy az Abtv. 27. § (1) bekezdése szerinti indítvány megfelel-e az alkotmányjogi panasz előterjesztésére vonatkozó, törvényben meghatározott követelményeknek.
- [18] 3.1. Az indítványozó jogi képviselője a Kúria ítéletét 2022. március 31-én vette át, az alkotmányjogi panaszt 2022. május 20-án terjesztette elő, így a panasz az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerinti határidőn belül került benyújtásra. Az indítványozó megjelölte az Alkotmánybíróság hatáskörére vonatkozó törvényi rendelkezést, a sérelmezett bírói döntéseket, az Alaptörvény megsérteni vélt rendelkezéseit, valamint – a XXVIII. cikk (1) bekezdése vonatkozásában – az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét és annak indokolását, továbbá kifejezett kérelmet terjesztett elő a bírósági döntés megsemmisítésére.
- [19] Az indítványozó az alkotmányjogi panaszban támadott bírói döntés alapjául szolgáló közigazgatási peres eljárásban felperes volt, így érintettsége megállapítható, úgyszintén az is, hogy jogorvoslati lehetőségét kimerítette.
- [20] Megállapította ugyanakkor az Alkotmánybíróság, hogy az Alaptörvény R) cikkének (2) bekezdése, 26. cikkének (1) bekezdése és a 28. cikke nem az indítványozó Alaptörvényben biztosított joga, továbbá az indítványozó

az Alaptörvény XIV. cikk (5) bekezdése és a XXIV. cikk (1) bekezdése vonatkozásában alkotmányjogilag releváns indokolást nem terjesztett elő

- [21] 3.2. Az Abtv. 29. §-a a befogadhatóság további feltételeként nevesíti, hogy a panasznak a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést kell tartalmaznia.
- [22] Az indítványozó alkotmányjogi panaszában – a keresetében és a felülvizsgálati kérelmében foglaltakkal lényegében megegyezően –, azt kifogásolta, hogy az ügyében eljáró első-, és másodfokú közigazgatási szerv, valamint a Miskolci Törvényszék és a Kúria az Szmtv. 16. § (1) bekezdésének értelmezése során miért vette figyelembe az Szmtv.-nek a személyi hatályra vonatkozó rendelkezéseit. Az Alkotmánybíróság megállapítása szerint azonban nem merült fel az ügyben eljáró bíróságok jogértelmezésének alaptörvény-ellenessége, ahogyan az ügy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést sem vetett fel.
- [23] Végül megjegyzi az Alkotmánybíróság, hogy a jogalkalmazás egységének biztosítása az Alaptörvény 25. cikkének (3) bekezdése alapján a Kúria feladata.
- [24] Az Alkotmánybíróság jelen ügyben is hangsúlyozza, hogy a bírói döntéseket kizárólag az alkotmányosság szempontjából ellenőrizheti, és jogköre a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség vizsgálata és kiküszöbölésére korlátozódik. Következésképpen az Alkotmánybíróság a bírói döntés irányának, a bizonyítékok bírói mérlegelésének és értékelésének, illetve a bírósági eljárás teljes egészének ismételt felülbírálatára már nem rendelkezik hatáskörrel {elsőként lásd: 3231/2012. (IX. 28.) AB végzés, Indokolás [4]}.
- [25] 4. Az Alkotmánybíróság a fentieket figyelembe véve megállapította, hogy az eljárás tárgyát képező alkotmányjogi panasz nem felel meg egyrészt az Abtv. 27. § (1) bekezdésében, és az 52. § (1b) bekezdés e) pontjában foglaltaknak, másrészt az Abtv. 29. §-ában meghatározott feltételeknek.
- [26] Mindezek okán az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt az Abtv. 56. § (1)–(3) bekezdései, valamint az Ügyrend 30. § (2) bekezdésének a) és h) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2022. november 15.

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Czine Ágnes s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Juhász Imre s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Juhász Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1248/2022.

